

**UCHWAŁA NR XXIV/282/17
RADY GMINY BRENNA**

z dnia 30 listopada 2017 r.

**w sprawie przyjęcia "Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna za lata
2015 - 2016"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1875), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.) Rada Gminy Brenna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna za lata 2015-2016", który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brenna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

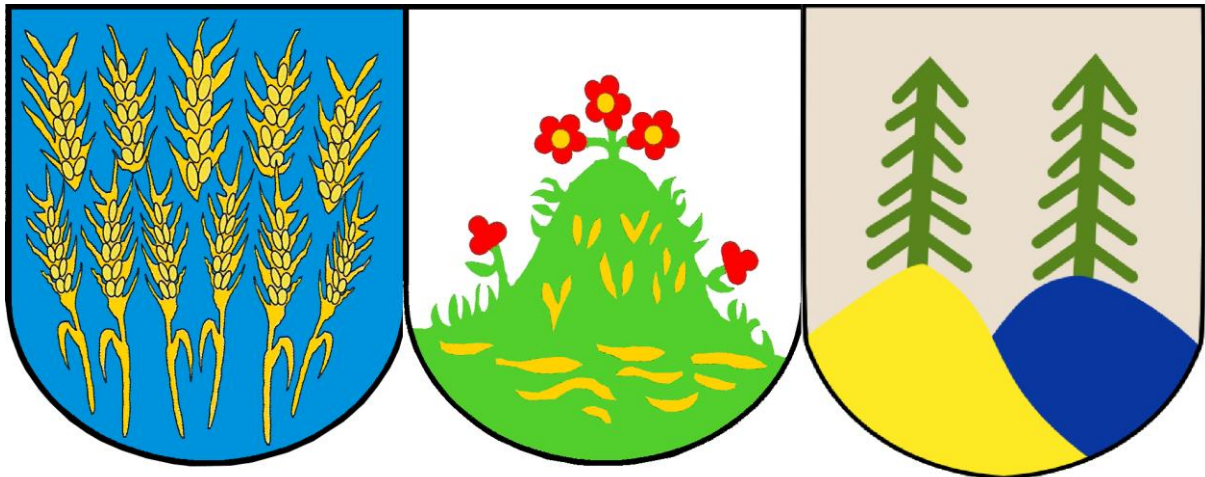
Przewodniczący Rady Gminy

Marcin Janasik

Załącznik do uchwały Nr XXIV/282/17

Rady Gminy Brenna

z dnia 30 listopada 2017 r.

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BRENNA
ZA LATA 2015-2016**

**Opracował:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja**

Brenna 2017

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Okres sprawozdawczy	3
1.3. Źródła danych	3
1.4. Autorzy sprawozdania.....	3
1.5. Zakres opracowania.....	3
2. Charakterystyka Gminy Brenna.....	4
2.1. Położenie Gminy Brenna.	4
2.2. Budowa geologiczna.....	5
2.3. Gleby.....	5
2.4. Klimat.....	6
2.5. Wody powierzchniowe i podziemne.	6
2.6. Formy ochrony przyrody.	7
2.7. Demografia.	7
2.8. Infrastruktura gminy.	8
2.8.1. Gospodarka wodno – ściekowa.....	8
2.8.2. Gospodarka odpadami.	8
2.8.3. Komunikacja.....	9
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna.	10
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	24
5. Ocena systemu monitoringu.....	24
5.1. Gospodarka wodno - ściekowa	27
5.2. Gospodarka odpadami.....	28
5.3. Ochrona powietrza.....	29
6. Podsumowanie.....	30

Spis ilustracji:

Rysunek 1. Gmina Brenna na tle powiatu cieszyńskiego.....	4
---	---

Spis tabel:

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2016r.).....	7
Tabela 2. Zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna, realizacji których się podjęto.....	10
Tabela 3. Wskaźniki monitoringu	24
Tabela 4. Porównanie mas odpadów komunalnych zebranych 2015 i 2016 roku.	28

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519) Wójt Gminy Brenna co 2 lata przedstawia Radzie Gminy Brenna Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy *Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska* sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w *Programie*, określonych dla Gminy Brenna. Raport obejmuje okres od 01.01.2015 do 31.12.2016 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Gminy Brenna, Głównego Urzędu Statystycznego, Nadleśnictwa Ustroń, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr inż. Karolina Ioannidis.

1.5. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

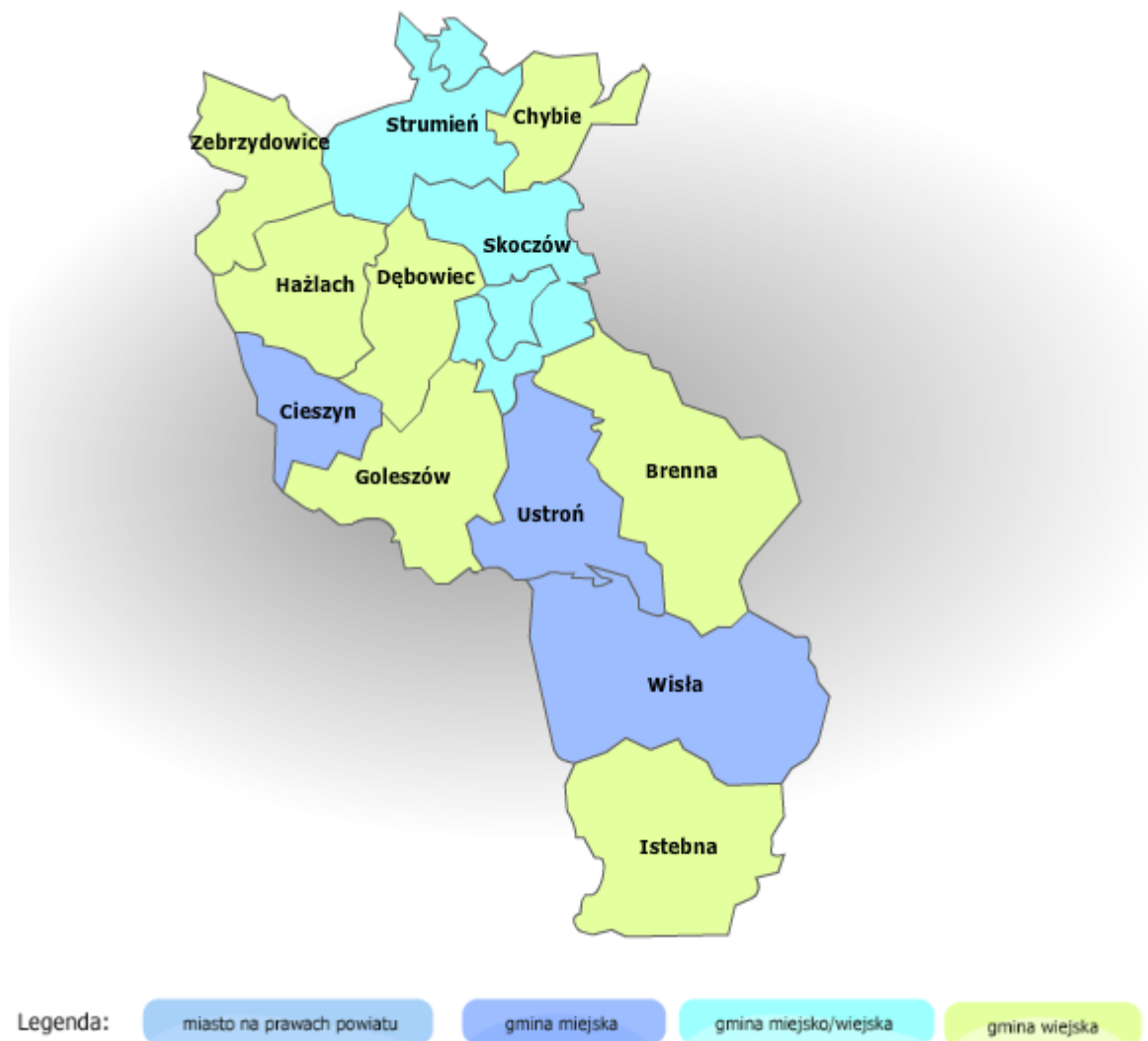
- Charakterystyka Gminy Brenna,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka Gminy Brenna.

2.1. Położenie Gminy Brenna.¹

Gmina Brenna położona jest w południowo-wschodniej części powiatu cieszyńskiego, należącego do województwa śląskiego, na wysokości 420 m n.p.m. W obręb gminy wchodzi trzy wsie: Brenna, Górki Wielkie, Górki Małe. Zajmują one łączną powierzchnię 96 km². Od północnego-zachodu Brenna graniczy ze Skoczowem, od północnego-wschodu z gminami: Jasienica, Jaworze i z miastem Bielsko-Biała (grzbietami górskimi: Błatnia – Stołów – Trzy Kopce). Od wschodu Brenna graniczy ze Szczyrkem (grzbietami pasma: Trzy Kopce – Przełęcz Karkoszczonka – Beskid Węgierski – Przełęcz Salmopolska), na południu graniczy z miastem Wisłą, a na zachodzie z Ustroniem. Gmina Brenna usytuowana jest w dolinie dwóch rzeki Brennicy i potoku Leśnica. Pod względem administracyjnym gmina Brenna należy do powiatu cieszyńskiego w województwie śląskim na południu Polski.

Rysunek 1. Gmina Brenna na tle powiatu cieszyńskiego.

Źródło: [www. http://administracja.mswia.gov.pl](http://administracja.mswia.gov.pl)

¹Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020.

Fizyczno-geograficzne położenie gminy lokalizuje ją w prowincji Karpaty i Podkarpacie, w podprowincji Karpat Zachodnich. Geograficznie gmina leży w obrębie Beskidu Śląskiego, w dolinie rzeki Brennicy z otaczającymi ją stokami pasm Klimczoka, Kotarza i Równicy. W obrębie gminy znajdują się dwa mezoregiony, tj. Pogórze Śląskie i Beskid Śląski, znacząco różniące się morfologią.

Główne gospodarcze znaczenie w gminie ma turystyka. Funkcjonujące małe ośrodki wytwórcze, usługowe i składowe zlokalizowane są głównie w Górkach Wielkich ze względu na bliskość ciągu komunikacyjnego. Brak tu przemysłu i usług o znaczeniu ponadregionalnym. Niewielkie znaczenie ma również rolnictwo. Indywidualne pola uprawne są wdzierżawiane. Znikoma część mieszkańców utrzymuje się z produkcji rolnej.

2.2. Budowa geologiczna.²

Gmina Brenna położona jest na obszarze występowania dwóch różnorodnych jednostek geologicznych: Beskidu Śląskiego i Pogórza Śląskiego. Ich granica przebiega mniej więcej tak jak granica pomiędzy miejscowościami Brenna i Górki. Brenna położona jest na terenie Beskidu Śląskiego, natomiast wsie Górki Wielkie i Górki Małe należą do innego regionu geograficznego - Pogórza Śląskiego, a ściśle do jego części zwanej Pogórzem Cieszyńskim (Sokołowski, Michniewski 1990). Beskid Śląski i Pogórze Śląskie wchodzi w skład wielkiej jednostki geologicznej, zwanej Karpatami Zewnętrznymi, zbudowanej głównie z naprzemianległych warstw piaskowców, zlepieńców i łupków oraz z występujących w mniejszych ilościach margli i wapieni.

2.3. Gleby.³

Gleby występujące na terenie gminy Brenna są bardzo zróżnicowane, wynika to ze starcia się dwóch różnych warstw podłoża jakie występuje na terenie gminy. Są to:

- gleby bielcowe gliniaste i brunatne wyługowane występujące na zboczach gór i u podnóży stoków górskich,
- gleby pseudobielcowe i brunatne kwaśne co wynika z wprowadzania monokultur świerkowych,
- gleby szkieletowe i grubokamieniste występujące na obrzeżach Gminy,
- gleby pyłowe występujące w regionach gdzie podłożem jest less i utwory lessopodobne, z takiego podłoża zostały wykształcone mady górskie zalegające w dolinach rzek Wisły i Brennicy.

² Program Poprawy Gospodarki Wodno – Ściekowej na terenach znajdujących się poza aglomeracją Skoczów. Budowa przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brenna.

³ Program Poprawy Gospodarki Wodno – Ściekowej na terenach znajdujących się poza aglomeracją Skoczów. Budowa przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brenna.

2.4. Klimat.⁴

Teren gminy Brenna zaliczany jest do dwóch dzielnic klimatycznych: część północna (Pogórze) do dzielnicy śląskiej, a południowa (Beskid Śląski) do dzielnicy karpackiej. Ukształtowanie gminy między terenami wpływów wilgotnego klimatu oceanicznego Europy Zachodniej, a suchego klimatu kontynentalnego Europy Wschodniej, jak i położenie w niewielkiej odległości od wylotu Bramy Morawskiej, umożliwiającej styk ciepłych mas powietrza z południa z zimniejszym powietrzem górskim, jest przyczyną dużych wahań temperatur w ciągu roku, a nawet dnia oraz nieregularności pogody. Rozkład temperatur Pogórza Cieszyńskiego jest ściśle związany z dopływem określonych mas powietrza, ze wzrostem wysokości bezwzględnej terenu oraz nieregularnej pogody i rzeźbą terenu. Średnia roczna temperatura wynosi od 5,50°C do 8,00°C. Wielkość i rozkład opadów uzależniony jest przede wszystkim od kierunku wiejących wiatrów oraz wzniesienia terenu nad poziom morza. Średnia ilość opadów na Pogórzu waha się pomiędzy 800 - 1000 mm i zwiększa się proporcjonalnie do wysokości. Obszar Gminy Brenna, zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski R. Gumińskiego (1948), leży w obrębie dzielnicy karpackiej, charakteryzującej się typowymi cechami pogody i klimatu górskiego. Cechy te, determinowane głównie wysokością bezwzględną, układem geograficznym masywów górskich (w tym ekspozycją stoków) oraz charakterystyczną szatą roślinną. W Brennej udział wiatrów sektora zachodniego (SW, W, NW) wynosi 32%, wiatrów południowoschodnich (SE) 29%, a cisza 18%. Średnie prędkości wiatrów wynoszą od 2,4 m/s (NW) do 3,7 m/s (SE) (dane stacji IMGW Brenna).

2.5. Wody powierzchniowe i podziemne.⁵

Wody powierzchniowe

Wszystkie rzeki i potoki Gminy Brenna znajdują się w obrębie wododziału Wisły i należą do zlewniska Morza Bałtyckiego. Najważniejszymi ciekami wodnymi Gminy Brenna są: Wisła, Brennica i Leśnica. Największą rzeką przepływającą przez północno-zachodni kraniec wsi Górki Wielkie jest Wisła, do której uchodzi Brennica.

Wody podziemne

Wody podziemne na obszarze Gminy Brenna występują w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo-porowych w utworach kredy i paleogenu (głównie piaskowcach i zlepieńcach). Głębokość do zbiornika kredowego waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów w zależności od ukształtowania terenu. Wydajność ujęć tego zbiornika to około 5 m³/h w piaskowcach do około 2 m³/h w łupkach. Zbiornik kredowy ma rangę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 348 – Godula-Beskid Śląski. Poziom wodonośny zbudowany jest z gruboławicowych piaskowców fliszowych, spękanych i uszczelinionych. Pod względem hydrochemicznym są to wody wodorowęglanowo-siarczanowo-wapniowo-magnezowe.

⁴ Prognoza Oddziaływania na Środowisko Projektu Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Brenna na lata 2015-2030.

⁵ Program Poprawy Gospodarki Wodno – Ściekowej na terenach znajdujących się poza aglomeracją Skoczów. Budowa przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brenna.

2.6. Formy ochrony przyrody.

Na terenie Gminy Brenna występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego,
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Góra Bucze”,
- Obszar Natura 2000 „Beskid Śląski”,
- Obszar Natura 2000 „Kościół w Górkach Wielkich”,
- Stanowisko dokumentacyjne Jaskinia Wiślańska,
- Pomniki przyrody.

2.7. Demografia⁶.

Istotnym uwarunkowaniem decydującym o przebiegu procesów rozwojowych gminy są czynniki demograficzne takie jak: liczba ludności, gęstość zaludnienia, struktura wieku oraz struktura płci.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2016 roku liczba ludności w gminie Brenna wynosiła 11 176 osób, z czego 5 517 stanowili mężczyźni, a 5 659 kobiety. Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2016r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	11 176
Liczba kobiet	osoba	5 659
Liczba mężczyzn	osoba	5 517
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	117
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	103
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-	6,4
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	20,3
W wieku produkcyjnym	%	61,3
W wieku poprodukcyjnym	%	18,4

⁶ GUS

2.8. Infrastruktura gminy.

2.8.1. Gospodarka wodno – ściekowa.⁷

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Brenna położona jest w zlewni rzeki Brennicy, stanowiącej dopływ rzeki Wisły. Rzeka Brennica przepływa przez teren Gminy z południowego - wschodu w kierunku północno-zachodnim i zasilana jest przez szereg potoków o charakterze górskim. Na potokach Chrobaczy, Hołcyna, Wielki Suchy oraz Jatny zlokalizowane są lokalne ujęcia powierzchniowe wody służące celom zaopatrzenia Gminy w wodę. Zaopatrzenie w Górkach Wielkich odbywa się w oparciu o ujęcie w Pogórze w zarządzie Wodociągów Ziemi Cieszyńskiej, na bazie którego rozbudowywana będzie sieć wodociągowa również dla Górek Małych oraz poprzez ujęcia indywidualne. Natomiast w Brennej poprzez ww. ujęcia na potokach i urządzenia indywidualne (studnie).

Sieć kanalizacji sanitarnej

Gmina Brenna wyposażona jest w sieć kanalizacyjną sanitarną. Dostęp do niej, ze względu na częściowe pokrycie Gminy infrastrukturą kanalizacyjną, dotyczy jednakże nie wszystkich mieszkańców. Szacuje się, że ponad 50 % mieszkańców Gminy jest podłączona do sieci kanalizacyjnej. Wszystkie ścieki wpływające do kanalizacji sanitarnej znajdującej się w Gminie kierowane są do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków w Skoczowie (54764 RLM, w tym: RLM dla obszaru Skoczowa = 33.860, RLM dla obszaru Gminy Brenna =15.634).

W Gminie brak jest kanalizacji deszczowej, wody opadowe z ulic spływają do przydrożnych rowów. Istnieje odprowadzenie wód deszczowych wzdłuż dróg powiatowych oraz kilku dróg gminnych.

2.8.2. Gospodarka odpadami.

Na terenie Gminy Brenna odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych (obiekty letniskowe lub mieszkalne użytkowane okazjonalnie oraz obiekty użyteczności publicznej). Ponadto odpady komunalne powstają także na terenach otwartych, w przestrzeni publicznej (odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni publicznej). Odpady komunalne z terenu Gminy Brenna odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Brenna odbierane są w sposób selektywny następujące frakcje odpadów: papier i tektura, tworzywa sztuczne, metal, szkło, opakowania wielomateriałowe, komunalne odpady zielone ulegające biodegradacji, popiół ze spalania w kotłach domowych, powstające w gospodarstwach domowych odpady niebezpieczne tj. przeterminowane leki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe.

⁴ Program Poprawy Gospodarki Wodno – Ściekowej na terenach znajdujących się poza aglomeracją Skoczów. Budowa przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brenna.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Selektywnie zbierane odpady komunalne gromadzone były w workach o odpowiedniej kolorystyce dla poszczególnych rodzajów odpadów:

- żółty – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe,
- czerwony – metale i opakowania z metalu,
- niebieski – papier i tektura,
- zielony – szkło i opakowania szklane,
- szary – popiół,
- czarny – biodegradowalne,
- brązowy – niesegregowane zmieszane odpady komunalne.

Na terenie Gminy Brenna funkcjonuje PSZOK, który znajduje się w miejscowości Brenna przy ul. Wyzwolenia 34 – teren Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Brennej.

W PSZOK przyjmowane są następujące frakcje odpadów komunalnych:

- odpady komunalne ulegające biodegradacji w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady zielone,
- odpady suche z selektywnej zbiórki odpadów

Powyższe odpady są przyjmowane w PSZOK bezpłatnie od mieszkańców Gminy, którzy są objęci zbiorczym systemem odbioru odpadów, tj. uiszczają opłaty za odbiór odpadów komunalnych. Opady dostarczane są do PSZOK we własnym zakresie, w sposób który umożliwi ich rozładowanie i gromadzenie w sposób selektywny.

W ramach dodatkowej opłaty uiszczanej przez właściciela nieruchomości odpady budowlane i rozbiórkowe są odbierane przez jednostkę wywozową.

2.8.3. Komunikacja.

W centrum układu komunikacyjnego gminy jest droga powiatowa nr 2602S ze Skoczowa do Brennej. Wspomagają ją drogi powiatowe prowadzące do Brennej Leśnicy, z Górek Wielkich do Grodzca i Jaworza Nałęża a także z Brennej przez Górki Małe do Ustronia Lipowca i Ustronia Nierodzimia. Uzupełnieniem układu jest sieć gminnych dróg lokalnych. Znaczący szlak komunikacyjny zlokalizowany jest w zachodniej części gminy, w miejscowości Górki Wielkie. Sąsiaduje z węzłem drogi DK1 (S1) i DK 81. Główny szlak komunikacyjny gminy biegnie wzdłuż rzeki Brennicy. Jest to droga kończąca się ślepo w odgałęzieniach górskich osiedli Brennej. Pomimo bliskości nie ma połączenia samochodowego z sąsiednim Szczyrkem.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna.

Tabela 2. Zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna, realizacji których się podjęto.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
Ochrona przyrody							
1.	Tworzenie nowych oraz utrzymanie istniejących obszarów i obiektów chronionych.	2015	3	Urząd Gminy Brenna	-	-	Utworzono stanowisko dokumentacyjne: Uchwała Rady Gminy w Brennej nr II/21/15 z dnia 12.02.2015 r. w sprawie powołania stanowiska dokumentacyjnego „Jaskinia Wiślańska”.
		2016	3	Urząd Gminy Brenna	3 750,00	Budżet gminy, Urząd Wojewódzki	W ramach realizacji zadania przeprowadzono prace pielęgnacyjne na 4 pomnikach przyrody. Usunięto suche i chore gałęzie, fragmenty nadłamanych gałęzi i konarów, jemiolę oraz zabezpieczono miejsca ubytków.
2.	Wydanie opracowania dotyczącego monografii przyrodniczej Góry Bucze.	2015 - 2016	3	Urząd Gminy Brenna	-	-	Zadanie zrealizowano już w 2014 r. (wydano w nakładzie 750 sztuk publikację w formie książkowej pt. „Monografia przyrodnicza Góry Bucze” ze środków własnych oraz WFOŚiGW w Katowicach, wydatek 4.882,50 zł). Lata 2015 -2016 to udostępnianie publikacji.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
3.	Zapewnienie warunków do ochrony zasobów przyrodniczych, walorów kulturowych i krajobrazowych, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców i turystów.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania gmina podejmuje zarówno działania mające na celu ochronę zasobów (powołane formy ochrony przyrody), jak również dba o możliwość wypoczynku i rekreacji.
4.	Utrzymanie wałów Brennicy.	21.01. – 16.02.2015 01.09. – 02.09.2016 20.09. – 22.09.2016 13.12. – 14.12.2016	3	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	55 815,70	Budżet własny	W ramach realizacji zadania wykonano mechaniczną wycinkę drzew i zakrzaczeń ze skarpy lewostronnego obwałowania rzeki Brennicy w km 4+300 ÷ 5+600 w miejscowości Górki Wielkie – Brenna.
		10.06. – 07.07.2015 31.08. – 21.09.2015 01.06. – 21.06.2016 02.08. – 12.08.2016	3	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	28 800,00	Budżet własny	W ramach realizacji zadania wykonano mechaniczne koszenie skarpy prawej i lewobrzeżnego obwałowania rzeki Brennicy w km 9+200 ÷ 12+200 w miejscowości Brenna.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
		08.10. – 15.12.2015	3	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	315 699,88	Dodatkowe środki na utrzymanie wód i infrastruktury technicznej	W ramach realizacji zadania wykonano mechaniczną wycinkę drzew i zakrzaceń z wykarczowaniem pni, gniazdowym uzupełnieniem i ubezpieczeniem skarp w miejscach karczunku oraz remontem cząstkowym nawierzchni drogi eksploatacyjnej na obwałowaniach przeciwpowodziowych rzeki Brennicy w km 0+040 ÷ 12+070 w miejscowości Górki Wielkie, Górki Małe oraz Brenna.
		2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania w miejscach rekreacyjnych, uczęszczanych są kosze, ławeczki, trasa nordic - walking, W miejscach tych ZBGK utrzymuje bieżący porządek.
5.	Utrzymanie zieleni w gminie, modernizacja elementów małej architektury.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	70 000,00	Budżet gminy	W ramach realizacji zadania prowadzono bieżące utrzymanie zieleni w Gminie, dokonywano nasadzeń oraz konserwacje i naprawy uszkodzonych elementów, np.: utrzymanie przystanków.
6.	Utrzymanie ścieżek rowerowych.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	20 000,00	Budżet gminy	Zadanie realizowane na bieżąco.
7.	Budowa ścieżki spacerowo-rowerowej w Brennej Centrum.	2015	1	Urząd Gminy Brenna	36 800,59	Budżet gminy	W ramach realizacji zadania wybudowano 0,49 km ścieżki.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
Ochrona i zrównoważony rozwój lasów							
8.	Prowadzenie przebudowy drzewostanów sztucznego pochodzenia, zwykle świerkowych, w kierunku osiągnięcia drzewostanów mieszanych i liściastych, które będą odpowiadały warunkom glebowo-siedliskowym.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Ustroń	560 000,00	środki własne.	W ramach realizacji zadania odnowiono 103,72 ha drzewostanów.
9.	Prowadzenie monitoringu występowania patogenów grzybowych i szkodników owadzich, sukcesywne prowadzenie cięć sanitarnych.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Ustroń	1 226 000,00	środki własne.	W ramach realizacji zadania usunięto 24 tyś. m ³ posuszu świerkowego.
10.	Pozostawianie siedlisk głębokich dolin, jarów, bardzo stromych stoków i porastających je drzewostanów do naturalnej śmierci i naturalnego odnowienia.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Ustroń	-	środki własne.	Zadanie realizowane na bieżąco. Zadanie jest uwzględnione w trakcie prowadzenia prac gospodarczych.
11.	Zachowanie wielofunkcyjnego charakteru lasu poprzez utrzymanie wielofunkcyjnych i wielowiekowych drzewostanów o cechach lasu naturalnego.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Ustroń	-	środki własne.	Zadanie realizowane na bieżąco. Zadanie jest uwzględnione w trakcie prowadzenia prac gospodarczych.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
12.	Oznaczanie w planach urządzania lasu najcenniejszych fragmentów lasów o charakterze naturalnym i prowadzenie w odniesieniu do nich gospodarki leśnej jak przy drzewostanach zachowawczych.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Ustroń	-	środki własne.	Zadanie realizowane na bieżąco. Zadanie jest uwzględnione w trakcie prowadzenia prac urzędniowych.
13.	Inwentaryzacja i monitoring stanowisk gatunków zagrożonych i kwalifikujących się do objęcia ochroną na czas określony oraz przeprowadzenie procedur prawnych w celu ustanowienia ich ochrony okresowej.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Ustroń	-	środki własne.	Zadanie realizowane na bieżąco. Za zadanie odpowiadają pracownicy terenowi Służby Leśnej.
14.	Informowanie mieszkańców o zaletach zrównoważonej gospodarki leśnej.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Ustroń	-	środki własne.	Zadanie realizowane na bieżąco poprzez prowadzenie edukacji leśnej dla mieszkańców.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
	Informowanie mieszkańców o zaletach zrównoważonej gospodarki leśnej.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	środki własne.	W ramach realizacji zadania działania edukacyjne podejmowane są przede wszystkim przez Nadleśnictwo Ustroń i placówki oświatowe. W 2016 w ramach organizowanego pikniku ekologicznego odbyły się warsztaty z leśniczymi, podczas których najmłodszy zdobyli wiele ciekawych informacji o regionie, o lesie i pracy w lesie, o zwierzętach i roślinach.
Ochrona gleb							
15.	Zachowanie walorów krajobrazowych związanych z gospodarką rolną i pasterską poprzez ograniczanie zmian w użytkowaniu.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	Całe zadanie było realizowane na bieżąco na terenie gminy. Zachowanie walorów krajobrazowych jest realizowane poprzez powołany Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Góra Bucze.
16.	Ograniczanie zalesień hal, łąk i pastwisk poprzez propagowanie tradycyjnych wzorców kultury rolnej.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	Zadanie realizowane w ramach programów Owca Plus. Propagowanie tradycyjnych wzorców kultury rolnej realizowane jest również poprzez organizowane przez Gminę tradycyjne Redyki, czyli wypasy owiec. Gmina otrzymała także wyróżnienie za Redyk Beskidzki. Redyki, czyli spotkania pasterskie, mają przybliżyć mieszkańcom oraz turystom bogatą w Brennej tradycję szałaśniczą górali śląskich.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
17.	Zapobieganie sukcesji poprzez: koszenie łąk, usuwanie samosiewów drzew i krzewów, w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	Zadanie było uwzględniane przy wydawanych zgodach na usunięcie drzew. Na terenie Gminy organizowane są także Mistrzostwa Górali Karpackich w Koszeniu Łąki.
18.	Ochrona charakterystycznych biotopów hal i pastwisk, a szczególnie niedopuszczenie do sukcesji naturalnej.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania był prowadzony przez Urząd Marszałkowski Program „Owca Plus”, którego nadrzędnym celem była ochrona środowiska przyrodniczego i zachowanie bioróżnorodności wskazanych terenów, poprzez przywrócenie i utrzymanie wypasu owiec na wskazanych halach i polanach górskich oraz murawach kserotermicznych. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego realizował także Program LIFE - Ochrona zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków.
19.	Działania informacyjne na temat dobrych praktyk rolniczych.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania gmina prenumerowała Śląskie Aktualności Rolnicze, które udostępniano nieodpłatnie rolnikom. W urzędzie przyjmuje także doradca Ośrodka Doradztwa Rolniczego, który pomaga i informuje rolników (urząd udostępnia miejsce).

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
20.	Kontynuacja programu „Owca Plus”.	2015 - 2016	2	Śląski Urząd Wojewódzki	-	-	Zadanie realizowane na bieżąco.
Ochrona wód							
21.	Systematyczna kontrola posiadanych umów i potwierdzeń wywozu ścieków.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	Zadanie realizowane na bieżąco. Przeprowadzono kontrole gospodarki ściekowej.
22.	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami do budynków przy ul. Franciszkańskiej w Górkach Wielkich.	2016	3	Urząd Gminy Brenna	49 080,63	Budżet gminy	Zadanie zostało wykonane całkowicie.
23.	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami domowymi w Górkach Wielkich (Zalesie, Nowy Świat, Czarny Las) i Górkach Małych (Zamilerze).	2016	3	Urząd Gminy Brenna	174 321,63	Budżet gminy	W ramach realizacji zadania wykonano budowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami domowymi w Górkach Wielkich (Zalesie, Nowy Świat, Czarny Las) oraz Górkach Małych (Zamilerze) - Etap II zadanie 4 oraz Etap III zadanie 1.
		2016	3	Urząd Gminy Brenna	609 927,94	Budżet gminy	Wykonano budowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami domowymi w Górkach Wielkich (Zalesie, Nowy Świat, Czarny Las) oraz Górkach Małych (Zamilerze)- Etap II, Zad. 3

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami domowymi w Górkach Wielkich (Zalesie, Nowy Świat, Czarny Las) i Górkach Małych (Zamilerze).	2016	3	Urząd Gminy Brenna	1 396 846,54	Budżet gminy	W listopadzie 2016 rozpoczęto budowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami domowymi w Górkach Wielkich (Zalesie, Nowy Świat, Czarny Las) oraz Górkach Małych (Zamilerze) - Etap II, Zad. 5.
		10.2014 - 11.2015	3	Urząd Gminy Brenna	2 381 755,58	Budżet gminy	Od października 2014 r. do listopada 2015 r. w ramach zadania „Kanalizacja sanitarne w Górkach Wielkich (Zadanie 1 i 2)” realizowana była budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami domowymi w Górkach Wielkich. Skanalizowane zostały budynki przy ulicach: Spokojna, Boczna, Czarny Las, Majowa, Jaśminowa, Stolarska oraz część ul. Słonecznej.
24.	Wspieranie i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.	2015	1	Urząd Gminy Brenna	198 037,00	Budżet gminy (139 177,40 zł), WFOŚiGW w Katowicach	Program kierowany jest do właścicieli nieruchomości położonych poza terenem Aglomeracji Skoczów tj. na obszarach, na których nie przewiduje się wyposażenia w zbiorczy system odprowadzania ścieków. Wysokość dofinansowania wynosi 80% kosztów kwalifikowanych ale nie więcej niż 9600 zł (w przypadku kilku budynków przyłączonych do jednej oczyszczalni dofinansowanie wynosi 80% ale nie więcej niż 7000zł w przeliczeniu na jeden budynek). W 2015 dotowano 13 oczyszczalni, natomiast w 2016 roku 14 oczyszczalni.
		2016	1	Urząd Gminy Brenna	186 110,00	Budżet gminy (143 010,00 zł), WFOŚiGW w Katowicach	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
Ochrona powietrza							
25.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	2016 – obecnie	1	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania podjęto się projektu: „Rozbudowa i przebudowa budynku Przedszkola Publicznego Nr 1 w Górkach Małych”. W projekcie uwzględniono zastosowanie odnawialnych źródeł energii: montaż pompy ciepła oraz wykonanie instalacji fotowoltaicznej.
26.	Modernizacja dróg gminnych o złej nawierzchni.	2015	3	Urząd Gminy Brenna	209 341,13	Budżet gminy, Urząd Wojewódzki	W ramach realizacji zadania zmodernizowano ulice: Długa w Górkach Wielkich na długości 0,41 km; ul. Świniorka w Brennej na długości 0,124 km; ul. Snowaniec w Brennej na długości 0,413 km.
			3	Urząd Gminy Brenna	245 196,07	Budżet gminy, Urząd Wojewódzki	Wykonano remonty cząstkowe dróg gminnych.
		2016	3	Urząd Gminy Brenna	132 272,42	Budżet gminy	W ramach realizacji zadania zmodernizowano ulice: Józefa Madzi w Brennej na długości 0,336 km; ul. Modrzewiowa w Brennej na długości 0,238 km.
			3	Urząd Gminy Brenna	254 010,38	Budżet gminy	Wykonano remonty cząstkowe dróg gminnych.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
27.	Rozwój edukacji ekologicznej – w odniesieniu do informowania o szkodliwości dla zdrowia ludzi i środowiska spalania odpadów (w tym plastików, gum, gazet, impregnowanego drewna itp.) w piecach domowych.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania prowadzono kampanię informacyjną pn. „KOCHASZ DZIECI, NIE PAL ŚMIECI !” - wykonano ulotki informacyjne i plakaty, a także artykuły o szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych.
28.	Wymiana nisko sprawnych indywidualnych źródeł ciepła na nowe, spełniające współczesne normy. Stosowanie mniej zanieczyszczających powietrze surowców energetycznych.	2016	2	Urząd Gminy Brenna	19 065,00	Budżet gminy, WFOŚiGW	W ramach realizacji zadania przyjęto Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Brenna, oraz Regulamin udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Brenna na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych położonych na terenie Gminy Brenna. Na podstawie dokumentów od 2017 udzielane będą dotacje na wymianę ogrzewania (w 2017 przewiduje się likwidację 25 kotłów).
Gospodarka odpadami							
29.	Realizacja programu usuwania azbestu.	2015	2	Urząd Gminy Brenna	6 333,01	Budżet gminy (3733,22 zł)	Zadanie realizowano poprzez dofinansowanie do kompleksowej utylizacji materiałów azbestowych tj. demontaż i utylizacja na zasadzie zwrotu poniesionych kosztów w wysokości 60 % kosztów kwalifikowanych.
		2016	2	Urząd Gminy Brenna	7 926,53	Budżet gminy (4755,92 zł)	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
30.	Odśnieżanie.	2015	2	Urząd Gminy Brenna	344 409,66	Budżet gminy	W ramach realizacji zadania odśnieżano drogi gminne.
		2016			120 187,43		
31.	Prowadzenie działań edukacyjnych poprzez promowanie selektywnej zbiórki odpadów w postaci konkursów organizowanych dla mieszkańców Gminy oraz akcje plenerowe, podczas których mieszkańcy będą mogli nauczyć się „właściwego sposobu postępowania z odpadami”.	2016	2	Urząd Gminy Brenna	4 295,52	Budżet gminy	W ramach realizacji zadania odbył się Piknik rodzinny ekologiczny. W programie m.in. jak segregować śmieci, recykling śmieci, przedstawienie teatralne „O czym marzą drzewa” (spektakl ekologiczny, który w sposób łatwy i przyjemny zwrócił uwagę dzieci na ważne tematy jak segregacja odpadów, zanieczyszczenie powietrza, niska emisja, czy problem niszczenia lasów), „Kreatywny recykling”, „Drugie życie papieru i plastiku” itd. Zakupiono także specjalne kolorowe kubły na segregację odpadów, które ustawiono na pikniku.
32.	Wdrożenie systemów zbierania selektywnego odpadów (np. zużytych baterii, żarówek, świetlówek, olejów przetworzonych itp.).	2015 - 2016	3	Urząd Gminy Brenna	-	-	Zadanie było realizowane przez gminny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Brennej. Zużyte baterie można także było oddawać m.in. w placówkach oświatowych i punktach handlowych.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
33.	Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców.	2015 - 2016	3, 2	Urząd Gminy Brenna	2 039 589,17	Budżet gminy	Prócz objęcia mieszkańców gminnym systemem odbierania odpadów, prowadzone są kontrole posiadanych umów i potwierdzeń wywozu odpadów komunalnych z nieruchomości nie zamieszkałych stale (w tym budynki całoroczne, letniskowe, działalność gospodarcza). W koszt wchodzi: funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi (odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, prowadzenie pszok, koszty administracyjne).
34.	Likwidacja nielegalnych miejsc składowania odpadów komunalnych.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania informacje o pojawieniu się dzikich wysypisk były weryfikowane, a następnie jeśli okazały się potwierdzone, właściciele terenu byli obligowani do uporządkowania terenu. Z terenów gminnych odpady są usuwane na bieżąco przez ZBGK w Brennej. Prowadzono również działania edukacyjne, kontrolne i porządkowe. Opracowano i upowszechniono afisze informujące o zakazie wyrzucania śmieci. Wykorzystywano także kamerę (fotopułapkę), którą umieszczano w miejscach, gdzie porzuca się śmieci.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Koszt [brutto, zł]	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
Edukacja ekologiczna							
35.	Informowanie na stronie internetowej Gminy o podejmowanych działaniach.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	Bieżące informacje z zakresu ochrony środowiska umieszczone są na stronie internetowej Gminy, w aktualnościach i zakładce ochrona środowiska. Sprawozdania z działań raporty POŚ umieszczane są na BIP.
36.	Opracowywanie i wydanie plakatów, ulotek, i innych materiałów informacyjnych.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	1 546,00	Budżet gminy	W ramach realizacji zadania ulotki, apele umieszczano na bieżąco na tablicach ogłoszeń. Udostępniano mieszkańcom ulotki dotyczące gospodarki odpadami. W 2016 zlecono druk 500 egz. gry typu „Memory” o tematyce przyrodniczej (udostępniane dzieciom).
37.	Akcje edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej.	2015 - 2016	2	Urząd Gminy Brenna	-	-	W ramach realizacji zadania odbywają się: Piknik ekologiczny, Gry Memory. Edukacja realizowana w placówkach oświatowych. Ponadto dzieci uczestniczą w akcji sprzątnięcia świata itp.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.

W ramach Programu Ochrony Środowiska wyznaczonych zostało 37 zadań. W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r. podjęto się realizacji wszystkich 37 zadań. Z tych 37 zadań 8 zostało wykonane całkowicie. 2 zadania ze względu na ciągłość (długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji czy dofinansowań) zostało wykonane częściowo. 27 realizowanych jest na bieżąco, często w ramach funkcjonowania jednostek administracyjnych. Wyznaczone zadania dotyczyły zagadnień takich jak: poprawa jakości wód, zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie standardów jakości powietrza atmosferycznego, gospodarka odpadami, gospodarka wodno – ściekowa oraz edukacja ekologiczna. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego.

Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 100% co jest bardzo dobrym wynikiem.

5. Ocena systemu monitoringu.

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Brenna zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2014 roku ze stanem na rok 2015.

Tabela 3. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2014	2015	Zmiana wskaźnika*
1.	Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania.	osoba	11 064	11 105	
2.	Gęstość zaludnienia.	os/km ²	116	117	
Gospodarka wodno – ściekowa					
3.	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej.	km	51,6	65,8	
4.	Połączenia rozdzielczej sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	1 303	1 331	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2014	2015	Zmiana wskaźnika*
5.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej.	os	3 135	3 195	
6.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym.	dam ³	93,5	90,9	
7.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca.	m ³	8,5	8,2	
8.	Długość sieci kanalizacyjnej.	km	120,0	125,0	
9.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	2 471	2 571	
10.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej.	os	6 482	6 604	
11.	Ilość zbiorników bezodpływowych na terenie miasta. ⁸	szt.	1 522	1 481	
12.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta.	szt.	22	36	
Sieć gazowa					
13.	Długość czynnej sieci gazowej.	m	156 176	157 272	
14.	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.	szt.	2 964	2 997	
15.	Zużycie gazu.	tyś.m ³	1 651,3	1 897,0	
Zasoby przyrodnicze					
16.	Lesistość.	%	68,0	64,0	

⁸ Podana liczba zbiorników bezodpływowych jest oszacowana na podstawie dostępnych informacji na temat skanalizowania gminy Brenna.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2014	2015	Zmiana wskaźnika*
Gospodarka odpadami					
17.	Ilość zmieszanych odpadów zebranych w ciągu roku.	t	1 384,02	1 362,65	
18.	Ilość odpadów zmieszanych z gospodarstw domowych przypadająca na 1 mieszkańca.	kg	140,1	138,6	
Pola elektromagnetyczne					
19.	Poziom PEM Brenna, ul. Górecka	V/m	-	0,17	
Ochrona powietrza					

Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy śląskiej

20.	SO ₂	-	A	A	
	NO ₂	-	A	A	
	PM10	-	C	C	
	PM2,5	-	C	C	
	C ₆ H ₆	-	A	A	
	CO	-	A	A	
	Pb	-	A	A	
	As	-	A	A	
	Cd	-	A	A	
	Ni	-	A	A	
	B _(a) P	-	C	C	
	O ₃	-	C	C	
				D2	D2

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2014	2015	Zmiana wskaźnika*
Stan jakości powietrza w Brennej					
21.	PM10	µg/m ³	-	32	
	PM2,5	µg/m ³	-	23	
	C ₆ H ₆	µg/m ³	-	1,8	
	SO ₂	µg/m ³	-	10	
	NO ₂	µg/m ³	-	15	
	Pb	µg/m ³	-	0,02	

Źródło: GUS, WIOŚ w Katowicach

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian,

kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika.

Stan wskaźników monitoringu na terenie gminy Brenna na przestrzeni analizowanego okresu czasu poprawił się lub nie uległ zmianie w 19 przypadkach, natomiast w 1 uległ pogorszeniu.

5.1. Gospodarka wodno - ściekowa

Największa poprawa została zanotowana w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Nastąpił wzrost długości zbiorczej sieci wodociągowej oraz wzrost liczby przyłączy do sieci wodociągowej. Odnotowano również spadek ilości wody dostarczanej do gospodarstw domowych. Na skutek prowadzonych prac zwiększyła się długość sieci kanalizacyjnej oraz ilość podłączeń do sieci. Zmniejszyło się zużycie wody przypadającej na jednego mieszkańca. Ilość zbiorników bezodpływowych na terenie gminy zmniejszyła się o 41 sztuki, natomiast ilość przydomowych oczyszczalni ścieków zwiększyła się o 14 sztuk. Prawdopodobnie ludność, która zrezygnowała ze zbiorników bezodpływowych zdecydowała się odprowadzać ścieki za pomocą sieci kanalizacyjnej oraz zainwestować w przydomowe oczyszczalnie.

Aktualna sytuacja na terenie Gminy Brenna w zakresie gospodarki ściekowej jest nie korzystna z punktu widzenia ochrony jakości wód powierzchniowych oraz podziemnych. Aktualny poziom skanalizowania wynosi 59,5%, co umożliwia przedostanie się zanieczyszczeń ze ścieków bytowych do środowiska wodnego na terenie Gminy. W przyszłości należy dążyć do pełnego skanalizowania obszaru gminy w celu eliminacji potencjalnych zagrożeń jakimi są nieszczelne bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe. Dużym problemem rozwojowym gminy jest niedostateczne zaopatrzenie mieszkańców w wodę pitną, spełniającą normy polskie i europejskie.

5.2. Gospodarka odpadami⁹

Liczba osób zameldowanych w Gminie Brenna na dzień 31.12.2015 r. wynosiła 10 919. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2015 r. objęto 9834 mieszkańców.

Różnica pomiędzy liczbą osób zadeklarowanych, a zameldowanych na terenie Gminy Brenna wynika z faktu, iż osoby te mieszkają na terenie innych gmin bądź za granicą kraju, co zostało wyjaśnione w składanych przez właścicieli nieruchomości oświadczeniach i informacjach.

Tabela 4. Porównanie mas odpadów komunalnych zebranych 2015 i 2016 roku.

Rodzaj odpadu	2015 [Mg]	2016 [Mg]
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 362,65	1 459,31
Odpady zielone ulegające biodegradacji	125,20	69,86
Odpady wielkogabarytowe	23,3	40,9
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	3,70	4,92
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	521,00	591,56
Opony	1,00	3,42
Przeterminowane lekarstwa	0,30	0,394
Szkło	392,58	399,38
Metal	16,8	20,3
Papier i tektura	59,90	64,27
Tworzywa sztuczne	239,20	190,01

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Brenna za rok 2015 i 2016.

Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Brenna w 2015 r. wynosiła 2071,13 Mg, w tym:

- 1362,65 Mg niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- 708,48 Mg odpady z papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

⁹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Brenna za rok 2015 i 2016.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna

Selektywne zbieranie odpadów „u źródła” prowadziło w 2015 roku 95% właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Brenna. W 2015r. łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wyniosła 125,2Mg. Odpady te w całości zostały poddane kompostowaniu. W Gminie Brenna poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w roku 2015 wyniósł 70%. Wymagany poziom został osiągnięty ($\geq 16\%$)

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Brenna w 2016 r. wynosiła 2173,65 Mg, w tym:

- 1459,31 Mg niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- 714,34 Mg odpady z papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Selektywne zbieranie odpadów „u źródła” prowadziło w 2016 roku 98% właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Brenna. W 2016r. łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wyniosła 69,86 Mg. Odpady te w całości zostały poddane kompostowaniu na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych. W Gminie Brenna poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w roku 2016 wyniósł 62%. Wymagany poziom został osiągnięty ($\geq 18\%$)

5.3. Ochrona powietrza

Strefa śląska w ocenie za rok 2015 i 2016 otrzymała klasę D2 ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego przez stężenia ozonu oraz klasę C za przekroczenia poziomu docelowego w 2016 roku.

Wyniki analiz i oszacowań WIOŚ w Katowicach wskazują, że w województwie śląskim podstawową przyczyną przekroczeń pyłów PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu jest emisja powierzchniowa, która związana jest z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym. Znaczący udział ma także emisja liniowa, która związana jest ruchem pojazdów i spalaniem paliw. Na stan powietrza w gminie Brenna mają wpływ zanieczyszczenia komunikacyjne oraz zanieczyszczenia emitowane z palenisk domowych.

Rada Gminy Brenna dnia 23 czerwca 2016r. uchwaliła przyjęcie „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Brenna na lata 2016 – 2020”. Celem dokumentu jest przedstawienie Planu działań i uwarunkowań, służących redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem emisji pyłów i CO₂.

6. Podsumowanie

Zadania wyznaczone w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna zostały w zdecydowanej większości zrealizowane zgodnie z zamierzeniami inwestycyjnymi.

Jak wynika z analizy przeprowadzonych inwestycji i wydatkowanych środków, gmina to jednostka, która przeznaczająca znaczne nakłady finansowe oraz administracyjne na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, zarówno w ramach prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, jak i działań organizacyjnych.

W ramach realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Brenna w latach 2015-2016 podjęto się realizacji 37 zadań wynikających z zapisów ww. Programu.

Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 100% co jest bardzo dobrym wynikiem.

Duża część zadań ma charakter inwestycyjny. Spora ilość, z uwagi na swój charakter, realizowana jest na bieżąco, w zależności od aktualnych potrzeb. Przykładem tych ostatnich są działania związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną czy nadzorem nad inwestycjami.

Gmina pozyskiwała środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak fundusze Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Budżetu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego czy dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Władze gminy Brenna przeznaczają znaczne nakłady finansowe m.in. na rozwój infrastruktury drogowej, wodociągowo – kanalizacyjnej (uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej) oraz gospodarkę odpadami. Gmina wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka przeznaczala również środki na zadania bieżące, jak utrzymanie zielni, sadzenie nowych drzew i krzewów, zimowe utrzymanie dróg, remonty dróg.

Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla gminy Brenna w latach 2015 - 2016 ocenia się bardzo pozytywnie. Ocenę zadowalającą potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy. Wskazuje ona, że zwiększają się długości podstawowych sieci infrastrukturalnych, takich jak sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa oraz zwiększa się liczba mieszkańców mająca dostęp i korzystająca z infrastruktury mającej zapewnić poprawę jakości środowiska na terenie omawianej gminy.